

Liikenne- ja viestintäministeriö

Lausunto

19.11.2015

TEM/1856/03.01.08/2015

Viite: LVM:n lausuntopyyntö, LVM081:00/2014; LVM/1675/03/2015

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi tietoyhteiskuntakaaren muuttamisesta

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt työ- ja elinkeinoministeriöltä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi tietoyhteiskuntakaaren muuttamisesta. Työ- ja elinkeinoministeriö esittää luonnoksesta seuraavaa.

EU:n tuotesääntelyuudistuksen kansallinen toimeenpano

Kuten esityksen jaksossa Asian valmistelu viitataan, työ- ja elinkeinoministeriössä on valmistelussa EU:n tuotelainsäädäntöuudistuksen kansallinen toimeenpano. Tähän valmisteluun viitataan esityksessä myös esityksen tavoitteita kuvaavassa jaksossa 3.1, jossa todetaan, että kansallisesti on samanaikaisesti valmisteilla horisontaalista lainsäädäntöä vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten arvioinnista ja ilmoittamisesta. Esityksessä todetaan myös, että ilmoitettuja laitoksia koskevan yleislain on tarkoitus tulla voimaan samanaikaisesti eräiden sektorikohtaisten markkinavalvontasäädösten kanssa keväällä 2016. Edelleen esityksen mukaan radiolaitteita koskevassa tuotelainsäädännössä olisi tarkoituksenmukaista viitata näihin horisontaalsiin säännöksiin. Työ- ja elinkeinoministeriö toteaa, että parhaillaan on mainitun EU:n tuotelainsäädäntöuudistuksen kansalliseen toimeenpanoon liittyen valmisteilla kaksi horisontaalista lakia, laki eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta ja laki eräitä tuoteryhmiä koskevien ilmoitettujen laitosten hyväksymis- ja ilmoitusmenettelyistä, sekä yhteensä kuusi tuotesektorikohtaista lakia. Markkinavalvontaa koskien valmisteilla on siis nimenomaan aiemmasta sääntelyrakenteesta poiketen horisontaalinen markkinavalvontaa koskeva laki. Tällä hetkellä markkinavalvontalain soveltamisalan osalta valmistelussa on lähdetty siitä, että sitä sovellettaisiin tämän tuotesääntelyuudistuksen mukaisilla tuotesektoreilla, mutta työ- ja elinkeinoministeriön näkemyksen mukaan tulevaa markkinavalvontalakia olisi tulevaisuudessa niin haluttaessa mahdollista hyödyntää myös muiden hallinnonalojen tuotesektoreiden markkinavalvonnassa.

Yleisperusteluiden sivulla 18 viitataan valmisteilla olevaan, ”arviointilaitoksia ja niiden toimintaa” koskevaan yleislakiin. Työ ja elinkeinoministeriö toteaa, että valmisteilla olevassa ns. ilmoitettuja laitoksia koskevassa laissa ei varsinaisesti säädetä laitosten toiminnasta kuten tyyppitarkastusten, muiden arviointien tekemisestä tai muutoksenhausta ilmoitettujen laitosten päätöksiin, vaan laitosten hyväksymis- ja ilmoitusmenettelystä. Työ- ja elinkeinoministeriö esittää harkittavaksi kyseisen kohdan tarkentamista tältä osin.

Esityksen liittämät työ- ja elinkeinoministeriön vastuulla oleviin säädöksiin

Esityksessä on viitattu rajapintaan työ- ja elinkeinoministeriön vastuulla olevien sähköturvallisuussäätelyn ja sähkömagneettista yhteensopivuutta koskevan säätelyn kanssa. Radiolaitteiden olennaisia vaatimuksia ja vaatimustenmukaisuusolettamaa koskevassa 251 §:ssä viitataan melko yleisin sanamuodoin näihin sektoreihin. Kyseisen säännöksen yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan sivuilla 24–25: ”Jotta vältettäisiin tarpeettomat päällekkäiset säännökset, direktiivejä 2014/30/2014 ja 2014/35/2014 ja niihin perustuvia sähköturvallisuuslain säännöksiä ei sovelleta radiolaitteisiin muuten kuin olennaisten turvallisuusvaatimusten osalta.” Työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, katsoo että näiden säätelysektoreiden ja säädösten suhdetta sekä valvontaviranomaisen toimivallan jakautumista esityksen soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden osalta tulisi vielä selkiyttää esityksessä. Työ- ja elinkeinoministeriö toteaa myös, että mainittujen direktiivien viitenumerot tulisi tarkistaa.

Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa myös yleisestä kuluttajaturvallisuuslainsäädännöstä. Kuluttajaturvallisuuslaki (920/2011) on kuluttajille tarjottavien tavaroiden ja palveluiden turvallisuutta koskeva yleislaki, jota voidaan soveltaa täydentävästi, jos esimerkiksi kulutustavaroita koskeva erityissäätely ei kata kaikkia turvallisuutta koskevia asioita. Työ- ja elinkeinoministeriö toteaa, että sikäli kuin nyt lausunnolla olevan esityksen tarkoittamat radiolaitteet ovat kuluttajille tarjottavia tavaroita, myös niiden turvallisuuden osalta kuluttajaturvallisuuslaki soveltuu tarvittaessa täydentävästi.

Esityksen jaksossa 2.2 EU-lainsäädäntö on sivulla 9 viitattu EU:n tuoteturvallisuus- ja markkinavalvontapakettiin, joka sisälsi komission ehdotukset uusiksi tuoteturvallisuus- ja markkinavalvonta-asetuksiksi. Esityksen mukaan paketin käsittely on kesken. Työ- ja elinkeinoministeriö toteaa mainitun asetuspaketin valmistelun osalta vastuuministeriönä, että paketin käsittely on ollut jo huomattavan pitkään käytännössä täysin pysähdyksissä jäsenmaat jakaneen, tuoteturvallisuusasetusehdotukseen sisältyvän tuotteiden pakollista alkuperämaamerkintää koskevan artiklan vuoksi, eikä tällä tietoa ole nähtävissä asian osalta muutosta tilanteeseen.

Yksittäisiin säännöksiin liittyviä huomioita

Ehdotetuissa 308 §:ssä (yhteistyö eri viranomaisten kanssa) ja 318 §:ssä (tietojen luovuttaminen viranomaisesta) puhutaan tuotevalvontaviranomaisista. Työ- ja elinkeinoministeriö esittää harkittavaksi, olisiko termi markkinavalvontaviranomainen parempi.

Esimerkiksi talouden toimijan velvollisuuksia koskevassa ehdotetussa 253 d §:ssä käytetään ilmaisua ”jos radiolaitte aiheuttaa riskin”. Laissa ei kuitenkaan

määritellä, riskin aiheuttavaa radiolaitetta. Työ- ja elinkeinoministeriö esittää harkittavaksi kyseisen määritelmän sisällyttämistä lakiin.

Pekka Timonen
ylijohtaja

Laura Holkko
vanhempi hallitussihteeri

TIEDOKSI

Tomi Lindholm, LVM
kirjaamo, TEM